

**Reactie Science in Transition op nieuwjaarsrede prof. Gerard Meijer, bestuursvoorzitter Radboud Universiteit Nijmegen (9 januari 2014)**

Vanuit Science in Transition begrijpen we dat een bestuurder als prof. Meijer zich gereserveerd opstelt ten opzichte van onze eerste scherpe versie van de position paper en zelfs de tweede versie nog te hard gesteld kan vinden. We begrijpen ook best, en hebben dat al met vele collegae besproken, dat niet alle problemen die we menen te zien voor alle faculteiten even groot of relevant zijn.

Onze ervaring is tot nu toe echter dat, wanneer dit in onze gesprekken eenmaal is vastgesteld, vervolgens de conclusie unaniem is dat de vele problemen die we hebben opgebracht echt aan de hand zijn. Bijna alle problemen zijn gerelateerd aan het huidige economische model van kennis- en carrièreproductie, en dan vooral aan de manier waarop we onderzoek en onderzoeksoutput evalueren. Die evaluaties bepalen de besluiten over de loopbaan: onderzoeksgelden, benoeming, tenure, enz.

Dit systeem zet alle betrokkenen aan tot strategisch gedrag. Het werkt bijvoorbeeld kortetermijndenken en risicomijding in de hand en dat beïnvloedt onderwerpkeuze. Langetermijn, moeilijk onderzoek naar meer complexe problemen is geen goede optie als je binnen vier jaar een setje papers in high impactfactor tijdschriften moet hebben om 'in de volgende ronde' mee te kunnen doen. Onderzoek dat überhaupt niet gemakkelijk in tijdschriften met een hoge impactfactor komt, wordt hierdoor als het kan gemeden. Het is een soort tweede garnituur geworden.

Onderzoekers worden beloond voor de productie van artikelen. De tijd die ze besteden aan peer review van projecten en artikelen en ander 'academisch liefdewerk' wordt niet beloond. Vooral voor jonge mensen is dat dus niet opportuun. Hiermee staat de kwaliteitscontrole onder druk, iets wat in toenemende mate tot problemen leidt.

De oproep om vooral niet op impactfactoren te sturen maar 'te lezen in plaats van te tellen' is inmiddels internationaal breed gedragen, onafhankelijk van SiT uiteraard. Het daadwerkelijk beoordelen van onderzoek op impact moet weer over de gehele linie in ere hersteld worden.

De enorme nadruk op dat bepaalde type onderzoeksoutput en het duidelijk minder waarderen van onderwijs of valorisatieactiviteiten heeft enorme effecten gehad op de positie van docenten en het onderwijs in de universiteit. Dat wordt nu weer voorzichtig gecorrigeerd in de UMC's en de meeste faculteiten.

De kritiek die prof. Meijer heeft op Science in Transition als een ongestructureerd verhaal met feitelijke onjuistheden is niet onderbouwd. In zijn rede, zo ziet de oplettende lezer, worden echter een aantal van deze zaken aangeroerd, zonder dat hij de relatie legt met (de schaduwkanten van) het economische systeem zoals het is verworden. Wij hebben juist dat systeemdenken ten aanzien van de hedendaagse problemen van de wetenschap benadrukt. <http://www.scienceintransition.nl/wp-content/uploads/2013/10/Science-in-Transition-Position-paper-versie-2.pdf>. Dat is confronterend, want het spreekt iedere actor in de keten van de kennisproductie aan, niet in de laatste plaats de leden van het CvB en de decanen.

ook namens Huub Dijkstra, Frank Huisman, Wijnand Mijndert

Frank Miedema Hoogleraar Immunologie  
Decaan en Vice Voorzitter Raad van Bestuur  
UMC Utrecht